

[Ole Bjørn Kraft.]

men hvor de supplerer hinanden, men hvor de alligevel tilsammen er et Udtryk for en Helhed, et Samspil mellem forskelligartede Kræfter i Nationen. En Forudsætning for, at et saadant System kan virke, som det skal, er naturligvis, at hvert af Tingene bevarer sin Selvstændighed og hæveder sin Uafhængighed. Det maa vistnok erkendes fra alle Sider, at herom har der paa ingen Maade været Tale for Landstingets Vedkommende i denne Rigsdags-samling, og Ansvarret herfor paahviler Venstrepartiets Ledelse, der har gjort Landstinget til et Lydting af Folketingets Beslutninger, og som end ikke har søgt paa nogen Maade at markere Landstingets Selvstændighed. Ved sin Billigelse af de Former, ved hvilke Kriseforliget er blevet gennemført, er Hensynet til Landstingets Selvstændighed og Selvhævdelse i enhver Henseende blevet tilsidesat. Saaledes som Folketinget har Landstinget automatisk godkendt de Beslutninger, som det udenrigs Nimands Kanslergaderaad har dikteret.

Ved denne Handling er der blevet ført et Dødsstød mod Landstingets Eksistensberettigelse. Var det vanskeligt før, er det nu umuligt at føre et sagligt Forsvar for Landstingets Opretholdelse i dets nuværende Form. Med et Smil maa man tænke paa Landstingsvalget sidste Efteraar, hvor vi Folketingsmænd med saa stor Voldsomhed kæmpede om Flertallet i Landstinget, og hvor vi hilste det med stor Tilfredshed, at Oppositionsgrupperne styrkede deres Flertal i Landstinget, en Linie, der blev yderligere understreget ved Regeringspartiernes Mandattab ved det efterfølgende Folketingsvalg. Om nogen Sinde var der nu skabt en Mulighed for en Hævdelse af Landstingets Stilling og Tilvejebringelse af et Samspil mellem Regeringen og Oppositionen, men denne Mulighed er jo blevet ganske forspildt, under Venstres Ledelse har Landstinget bøjet sig ind under de samme uparlamentariske Arbejdsformer som Folketinget.

Ikke mindst gennem Landstingets Stilling til den finansielle Lovgivning og Spørgsmaalet om Skatteudskrivningen, saaledes som det er blevet paavist af det ærede Medlem Hr. Korsgaard, har Tinget selv understreget sin tiltagende Overflødighed. Thi var der noget Omraade, hvor det maatte siges, at Landstinget skulde manifestere sin Berettigelse, Nødvendigheden af sin Eksistens, var det her; men ingen Tegn har vist sig derpaa. Venstre lod Landstinget svigte i det afgørende Øjeblik, og

Tinget blev lydigt mod de Love, som Nimandsraadet dikterede.

Under disse Omstændigheder er alle de saglige Grunde, der kan anføres mod Landstingets nuværende Form og mod Opretholdelsen af det nuværende Tokammersystem, øget. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa disse Grunde, ærede Medlemmer vil kunne finde mit Standpunkt i de Taler, jeg har holdt om dette Spørgsmaal her i Tinget i Samlingerne 1926—27 og 1927—28. Jeg vil i Dag kun fremhæve een særlig Grund: Ønskeligheden af at kunne tilvejebringe en Regeringsmagt, der ikke blot med fuld Myndighed, men ogsaa med fuldt Ansvar kan tage sin Gerning op, saaledes at den tvinges til at staa inde for sine Gerninger og tage Konsekvensen af sin Politik. Dette er umuligt under de nuværende Forhold. Landstinget er blevet et Skærmbær for Regeringsmagten, Kompromissernes Eldorado.

Hele Forløbet af denne Rigsdagssamling viser det nuværende Systems Mangler og Uformuenhed i denne Henseende; thi det, Landet efter min Opfattelse trænger til, er en Politik efter klare Linier, det, vi trænger til, er et virkelig politisk Opgør mellem de modstaaende Anskuelser. Men dette Opgør umuliggøres under det nuværende System, det vanskeliggøres for ikke at sige umuliggøres for Vælgerne for deres Vedkommende at træffe en klar Afgørelse og være sikre paa, naar den er truffet, at deres Stemmeafgivning da bliver anvendt efter den Hensigt, i hvilken den er afgivet. Hele Kriseforliget er et klart og utvetydigt Bevis paa, hvorledes en Stemmeafgivning fuldkommen og aldeles er blevet tilsidesat. Spørgsmaalet om en Reform af Landstinget bliver derved paa ny aktuelt.

Og ogsaa af andre Grunde synes Øjeblikket vel egnet til at søge at inddrage i det parlamentariske Arbejde de stærke kulturelle, økonomiske og sociale Kræfter i vort Folk, som vel nu udøver en vis Indflydelse, men gør det udenfor Rigsdagen, uden Ansvar og uden Mulighed for at være sikker paa at kunne gøre deres Indsats i det afgørende Øjeblik. I Forbindelse med det, vi talte om forleden Dag, en Reform af Folketingets Arbejdsmaade, der rationaliserer og moderniserer Folkestyret og derigennem kvalificerer det til at løse sin Opgave, rejser sig ogsaa Nødvendigheden af, at Landstinget omdannes til en Repræsentation for Kulturens og Erhvervs-livets og Arbejdets Organisationer, en Korporation, et Sagkundskabens Raad, hvor det moderne Livs mangeartede Kræfter